

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyně **E. K.**, bývajúcej v P., proti žalovanému **K. K.**, bývajúcemu v P., zastúpenému JUDr. M. T., advokátom v P., **o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9 C 1274/2000, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. februára 2011 sp. zn. 1 Co 149/2010, 1 Co 150/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad (v poradí druhým) rozsudkom zo 4. júna 2010 č.k. 9 C 1274/2000-567 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov tak, že hnutelné veci (bližšie špecifikované v predmetnom rozsudku) vrátane vkladných knižiek v celkovej hodnote 3 667,93 eur prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného; tiež nehnuteľnosť – rodinný dom so súpisným č. X. na parcele č. X. vo výmere X. m² – zastavaná plocha, obec P., kat. územie S., zapísané na liste vlastníctva č. X., v hodnote 129 017 eur prikázal do vlastníctva žalovaného. Dlh z titulu pôžičky vedenej v Slovenskej sporiteľni č. 618570752 v zostatkovej hodnote ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode 4 712,90 eur prikázal prevziať žalovanému, ktorému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu vyrovnania jej podielu 63 986 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Obom účastníkom súd uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet Okresného súdu v Poprade 2 559,44 eur ako poplatok za vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žiadnemu z účastníkov konania nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že hnutel'né veci prikázal žalovanému, nakoľko účastníci sa ohľadne nich dohodli. Pri vyporiadaní nehnuteľnosti vychádzal z § 150 Občianskeho zákonníka; vykonaným dokazovaním zistil, že väčšmi sa o jej nadobudnutie pričínil žalovaný, staval ju svojpomocne so svojím otcom, má k nej blízky citový vzťah, podieľal sa na jej oprave a údržbe. Nehnuteľnosť užíval sám už od roku 1995 (v čase pred rozvodom manželstva účastníkov), kedy žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť. Súd prihliadol aj na zdravotný stav a dôchodkový vek žalovaného, na to že je na bývanie zvyknutý a žalobkyňa žije v zahraničí. Žalovaného zaviazal aj na prevzatie pasív existujúcich ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva (dlhu z pôžičky s úrokmi) a zaviazal ho zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu 63 986 eur. O súdnom poplatku za konanie rozhodol súd podľa § 7 ods. 7 zákona č. 71/1992 Zb. a o náhrade trov konania rozhodol s prihliadnutím na § 150 O.s.p.

Na odvolanie žalobkyne (len proti výroku o trovách konania) a žalovaného Krajský súd v Prešove (v poradí druhým) rozsudkom zo 16. februára 2011 sp. zn. 1 Co 149/2010, 1 Co 150/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, uznesenie súdu prvého stupňa z 18. marca 2010 č.k. 9 C 1274/2000-486 (ktorým bola znalcovi priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov) potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodol v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., keď konštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania, najmä výsluchu účastníkov, znaleckého posudku (ktorý neobsahuje žiadne konštrukčné chyby ako namietal žalovaný a detailne nehnuteľnosti popisuje), správne ustálil zostatkové hodnoty hnutel'ných aj nehnuteľných vecí a správne (podľa jeho názoru) zväžil všetky právne významné okolnosti pre jeho rozhodnutie vo vzťahu k týmto veciam. Námietky žalovaného týkajúce sa dlhu z pôžičky odvolací súd neakceptoval, nakoľko na ne upriamil pozornosť súdu prvého stupňa už v predchádzajúcom rozhodnutí a ten si správne vykonaným dokazovaním zadovážil správu o výške dlhu vrátane úrokov z omeškania ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, t.j. ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Platby vykonané žalovaným, ani to, že uhradil náklady na nehnuteľnosť spojené s obvyklou údržbou, nemožno akceptovať, pokiaľ v predmetnom dome býval a bol mu prikázaný do výlučného vlastníctva. Za správny považoval aj výrok súdu prvého stupňa o súdnom poplatku a o náhrade trov konania postupom podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne preskúmal znalecký posudok a tiež výšku odmeny ako aj náhradu hotových

výdavkov. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 150 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný dovolanie; smerovalo proti výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa v časti dlhu žalovaného z titulu pôžičky (4 712,90 eur) a proti časti, ktorou mu bola uložená povinnosť vyrovnaní žalovaného v sume 63 986 eur. Uplatnil dovolacie dôvody podľa § 238 ods. 3 O.s.p. a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd vo svojom skoršom zrušujúcom uznesení (z 25. októbra 2007 sp. zn. 1 Co 141/2007, 1 Co 142/2007, 1 Co 143/2007) vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého bolo treba zohľadniť všetky právne významné okolnosti pri výpočte masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, poukázal na nutnosť zaoberať sa najmä výškou dlhu z pôžičky vrátane úrokov z omeškania, kde bolo potrebné doplniť dokazovanie cestou príslušného peňažného ústavu. Podľa názoru dovolateľa súd nesprávne určil výšku dlhu iba v sume 4 712,90 eur ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvoze, nesprávne započítal úrok úveru 2,7 % iba za jeden rok. Vytýkal mu, že skutočne splatenú sumu nezapočítal do sumy, ktorú žalovaný zo svojho vynaložil na spoločný majetok, pričom nominálnu hodnotu pôžičky použitú na výstavbu rodinného domu, zároveň zhodnotil trhovou cenou nehnuteľnosti stanovenou posledným z troch znaleckých posudkov. Súd nesprávne posúdil náklady žalovaného, ktoré vynaložil zo svojho na udržanie majetku, tým, že tieto zamietol s odôvodnením, že nehnuteľnosť žalovaný užíval sám.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu nevyjadrila, vyjadril sa len jej bývalý právny zástupca, Mgr. S. F., ktorému však plnomocenstvo právoplatným skončením veci zaniklo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu; režim prípustnosti dovolania proti nemu je upravený ustanovením § 238 O.s.p.

Žalovaný v dovolaní tvrdí, že odvolací súd vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení vyslovil záväzný právny názor, ohľadne vykonaného dokazovania, ktorým bol ďalej súd prvého stupňa viazaný. Napriek tomu súdy nevykonali dokazovanie v naznačenom smere a dospeli k odlišnému právnemu záveru. Túto vadu nesprávne označil ustanovením § 238 ods. 3 písm. b/ O.s.p., neskôr ako § 238 ods. 3 O.s.p.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil prípustnosť dovolania, ani proti takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z ustanovenia § 238 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. Napokon, dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nemohol vysloviť právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

So zreteľom na povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania (aj za predpokladu, že by k nim v konaní došlo) nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p., subjektívny názor účastníka nie je významný; významné je len skutočné zistenie, že v konaní k takejto vade došlo.

Dovolaateľ procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. nenamietal. V súvislosti s jeho námietkou spočívajúcou v tom, že sa odvolací súd odchyľil od svojho

právneho názoru vysloveného v predchádzajúcom rozhodnutí (týkajúceho sa dokazovania) treba uviesť, že táto skutočnosť nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. so zreteľom na to, že dovolací súd vo veci nerozhodoval (ako už bolo vyššie uvedené). Dovolací súd však skúmal (podľa obsahu dovolania), či nemohlo ísť o vadu konania, ktorou by sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) čím treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Je pravdou, že právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý bol v danej veci vyslovený v jeho zrušujúcom uznesení, bol súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný (§ 226 O.s.p.). Po zrušujúcom uznesení bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom ale mal žalovaný zachované všetky procesné oprávnenia účastníka konania a obsah spisu nasvedčuje tomu, že tieto oprávnenia aj v plnom rozsahu realizoval. Zo spisu vyplýva, že žalovaný mal v súlade so zákonom vytvorený procesný priestor na uplatnenie všetkých oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania a tiež na potrebnú procesnú obranu v tomto konaní. V plnom rozsahu mu bola ponechaná nielen možnosť predkladať návrhy, navrhovať dôkazy, argumentovať a namietat' správnosť postupu súdu a všetkých jeho skutkových a právnych záverov, ale tiež možnosť podať opravný prostriedok proti (v poradí druhému) rozsudku súdu prvého stupňa. V súvislosti s tým treba uviesť, že pri rozhodovaní o jeho odvolaní nebol dovolací súd viazaný právnymi závermi, ku ktorým dospel vo svojom skoršom rozhodnutí vydanom v tejto veci (R 68/1971); v neskoršom odvolacom konaní mohol (najmä po doplnení dokazovania) dospieť aj k odlišným záverom, než sú závery, ku ktorým dospel v skoršom odvolacom konaní. V každom prípade je však významné to, že právnymi závermi súd prvého stupňa ani dovolací súd neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom; takého dôsledky nemalo ani vyslovenie záväzných právnych záverov v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu.

Postup súdov v preskúmvanej veci zodpovedal zákonu; preto žalovanému nemohla byť odňatá možnosť konať pred súdom.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v predmetnom konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. a teda prípustnosť dovolania žalovaného z tohto ustanovenia nevyplýva.

K námietke dovolateľa, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci treba uviesť, že v zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p., ktorá by bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania. Nesprávne právne posúdenie je relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno úspešne uplatniť len v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad v preskúmvanej veci nejde). Samo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá prípustnosť dovolania (viď aj R 43/2003).

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v predmetnej veci je dovolanie žalovaného podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na uvedené dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalobkyni náhradu trov tohto konania, lebo nepodala návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. januára 2013

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : jarmila Uhlířová